

Koliko pridelka je mogoče pridobiti na Barju? Takole polno založenih kozolcev s koruzo bi bilo prav gotovo lahko še nekaj sto-krat več kot jih je sedaj.

BARJE Z VIDIKA PROIZVODNJE HRANE

Da bi besede postale pridelek!

Že drugič so se sestali strokovnjaki, poznavalci in vsakodnevnji uživalci Ljubljanskega barja. Na posvetu, ki ga je sklical 27. oktobra izvršni svet naše občine, so spregovorili o izkušnjah in možnostih kmetovanja na njem. V treh referatih so spregovorili o izkušnjah in možnostih kmetovanja na njem. V treh referatih so opredelili o naslednjih problemih: »Dosedanje izkušnje o kmetovanju na Barju s programom kratkoročnih ukrepov za izboljšanje vodnih razmer«, »Hidrološke značilnosti poplav Ljubljanskega barja« in »Sanitarna deponija komunalnih odpadkov mesta Ljubljane na barju«.

Pred razpravo, v kateri je sodelovalo kar petnajst udeležencev, pa so lahko v obliki koreferatov slišali tudi mnenja in spoznanja o izboljšanju travinja, o možnostih vrtniškarstva, o izkušnjah z razvojem konjereje ter o možnostih pridelovanja zdravilnih rastlin.

Ker bomo podrobneje še poročali o posameznih temah, naj vas tokrat spodbudimo k branju teh prispevkov z nekaterimi citati iz pozdravne govorila ter mnenje izraženih v razpravi.

Franc Krumberger, namestnik predsednika IS: Posvet je logično nadaljevanje lani začete oblike razprav o namembnosti koriščenja barja, tokrat le za kmetijske namene. Osnovni namen posveta je torej dogovor, kako bi lahko barje maksimalno izkoristili za potrebe kmetijstva. To nam ne narekujejo le povečane zahteve po hrani, ki jih pred kmetijce postavlja mesto Ljubljana, ampak terja od nas tudi obveznost da kmetijsko zemljo polno izkoristimo za pridelovanje hrane.

Martin Snoj, Lipe 19 na Barju: Vse od leta 1933, ko je bila zadnja večja poplava na barju, pa do leta 1965 ni bilo nobenih poplav v dobi vegetacije, ki bo škodoval posevkom. Skratka, tudi po 7 dni deževja niso vode prestopile bregov. Po letu 1965 pa je zelo redko leto, ko ne bi voda pustošila. Kje so vzroki? Regularni smo večje in manjše pritoke Ljubljane ter predvsem hudournike, s tem osušili tu 50 morda tam celo 100 ha zemlje, v centralnem barju pa poplavili tudi do 6000 ha zemlje, nekaj od tega intenzivno obdelane.

Kmetijska zemljiška skupnost skrbi s finančnim sodelovanjem kmetom za čiščenje drobnih barjanskih jarkov med polji in travniki. Za to dejavnost skupnosti je ogromno zanimanje. Žal pa je urejanje osrednjih in pomožnih vodov vse preveč prepričano TOZD Hidrogradnje VGP Hidrotehnik. Tudi zaporničarska služba zamuja in zato je po mnenju udeležencev posveta potrebno pospešiti dejavnost slednjih na Barju

Lojze Kušar, Notranje Gorice: »Ob neki priliki je bilo rečeno, s strani strokovnjakov, da ni škoda vreči proč nekaj milijonov, saj gre vse za poskuse. Mislim, da je tega lahko že enkrat konec! Kmetje smo grenko občutili vse probe. Kmet je bil pritisnjen za vrat, z davki itd. Dajmo sedaj po takih razgovorih, ki jih imamo, resno misliti! Že danes je bilo danih nekaj pripomb. Nimamo niti enega odbora, ki bi sploh kaj odgovarjal, povedal npr. kateri graben naj čistimo ipd. Ko smo se trudili, da bi stvari izboljšali, so nas pustili životariti v leseni baraki.«

Jože Korošec, VTOZD Agronomija: »Okoli 1 milijon pridejo stroški na herbicide na ha. Kar se tiče preslice, bomo sedaj videli, če se bo zopet pojavila - 3.-4. leto.

Ta način so si ogledali tudi drugi. Npr. Petelin ni mogel verjeti, da ni več preslice.«

Šlamberger: »Zadruga bi morale skozi svoje proizvodne programe pokazati stanje in potencial, da se lahko na samem pragu Ljubljane tudi veliko pridelava. Denar bi lahko dobili - od zveze vodnih skupnosti gredo sredstva za melioracije.«

Kresal: »Več kot 8 milijard 5 mio din se zbira

v republiškem intervencijskem skladu in to dobivajo kmetijski proizvajalci, kmetje in družbene posestva, pod pogojem, da gre za proizvodnjo, ki pride na tržišče. Ta sredstva, ki so bila na razpolago, niso bila izkoriščena, zaradi slabše organiziranosti.«

Jože Tanko, direktor KZ Ljubljana: »Če značnosti, proizvodnje in prakse nimamo povezane, ne bomo naredili nič. To velja za vsa področja (konjereje, vrtniškarstvo, itd). Urejanje površin pa ni tako enostavno. Vsak kmet ima svoje mišljenje itd. Preden vse uskladimo, traja tudi 2 leti. Moram pa reči, da smo se od kmetov v Horjulu veliko naučili. Enako bo sedaj pri urejanju zemljišč na Igu. Pripravljamo program skupaj s KZS. Za 245 ha je treba zagotoviti 140 milijonov din - od neke zagotoviti sredstva - to pa je večno vprašanje. Vse se zavleče, če ni denarja. Problem je vsklajevanje med območno vodno skupnostjo, med zadrugo oziroma kmeti.«

**PRIHODNIČ:
»MARTIN SNOJ, LIPE 19
NA BARJU: O KMETOVANJU
IN VODNI UREDITVI.«**

NA IGU

Obisk delegacije ZRVS iz AP Vojvodine

Dne 3. novembra je bila na obisku v KO ZRVS Ig delegacija ZRVS iz Vojvodine, v kateri sta bili predsednik pokrajinske konference ZRVS Vojvodina Andrej Kardelis in sekretar pokrajinske konference ZRVS Vojvodina Đorđe Obradović. Na obisk z delegacijo so prišli tudi predsednik republiške konference ZRVS Janez Japelj in predsednik ZRVS Ljubljana Vič-Rudnik Alojz Dolničar ter sekretar Marjan Knavs.

Predsednik KO ZRVS Ig Oto Comino je prisotne seznanil z delom krajevne organizacije ZRVS ter sodelovanjem s krajevno skupnostjo Ig. Po kratki seznanitvi z delom KO ZRVS Ig je prevzel besedo predsednik kadrovske komisije Janez Žagar, ki je prisotne seznanil s pripravami in organiziranjem orientacijsko taktičnih vaj, ki je bilo v raju Kurešček in z organizacijo streljanja s trombloni. Nato pa je Anton Maček prikazal nekaj diapozitivov o OTV ter film o OTV, v katerem sodelujejo člani KO ZRVS Ig.

Po predvajanju filma se je razvila razprava, v kateri je Janez Japelj, seznanil delegacijo z zgodovino Iga in okolice ter pozdravil, da organizacija ZRVS Ig prenaša tradicije iz NOB. Predsednik občinske organizacije ZRVS Alojz Dolničar pa je

v razpravi povedal, da je na področju občine Vič-Rudnik veliko dobrih organizacij ZRVS, vendar pa jih je nekaj tudi slabih, da ne rečemo celo nekaj nedelavnih, na katere je treba vplivati, da postanejo delavne. Nedelavne organizacije ZRVS naj si vzamejo za vzgled boljše organizacije ZRVS in tudi same postanejo delavne.

Tovariš Andrej Kardelis pa je v razpravi pohvalil delo organizacije ZRVS Ig, predvsem v delu, kjer je teorija povezana s praktičnim delom. Poudaril je, da so rezultati dela organizacije KO ZRVS Ig rezultat entuzijazma ter dobre volje članov KO ZRVS v krajevni skupnosti in v delovnih organizacijah, kar tudi vpliva na delo organizacije same. Pohvalne besede je izrazil tudi v samoiniciativni organizaciji KO ZRVS Ig.

Po zaključku uradnega dela se je prijateljsko srečanje nadaljevalo ob izmenjavi izkušenj in želji po sodelovanju.

BRANKA SREBOTNJAK

Na Igu je zazvonil telefon

Krajani Iga in okolice smo se pred letom dni sestali s predstavniki PTT z namenom, da se seznanimo z gradnjo telefonskega omrežja na Igu in številu telefonskih naročnikov, kajti z gradnjo novega naselja se je pojavilo povpraševanje po telefonskih priključkih. Naročniki telefona so plačali prispevek za telefonsko omrežje in priključek, poleg tega pa so z ostalimi krajanji Iga in okolice opravili tudi udarniške ure (kopanje jarkov in polaganje kablov v jarke ter kasneje, ko je bil opravljen spoj vseh kablov).

Potrebe po telefonu pa imajo tudi ostali krajanji Iga. Resda so nekateri ob organizaciji udarniške akcije imeli pripombe, vendar pa je bil namen te udarniške akcije zblizanje krajanov, saj je že sedaj na Igu novih prebivalcev iz Ljubljane in okolice. Ob koncu meseca septembra pa je tudi v stanovanjih krajanov Iga zazvonil telefon ter tako krajanje Iga in okolice povezal z ožjo in širšo domovino ter svetom. V začetku je bilo sicer nekaj telefonskih motenj, sedaj, ko pa so te odpravljene, pa smo krajanji Iga in okolice veseli te pridobitve.

B. SREBOTNJAK

V TRNOVEM

Gradnja vrtca je stekla

Trnovčani so končno le dočakali začetek zidave novega vrtca, ki bi moral biti narejen že pred nekaj časa, saj je bil v programu drugega ljubljanskega samoprispevka. Namesto enega bodo zdaj gradili v bistvu dva, saj bo obenem potekala zidava vrtcev iz drugega in tretjega samoprispevka.

V njem bo prostora za skupno 180 malčkov, skupna bruto površina bo 1287 kvadratnih metrov, naložba pa bo po investicijskem programu vredna 88.638.000 dinarjev. Tako bo končno narejen še zanj objekt iz drugega samoprispevka na območju naše občine in obenem eden od prvih iz tretjega samoprispevka.

Vrtec je na tem območju še kako potreben, saj so se v nove trnovske bloke preselile v glavnem mlade družine z majhnimi otroki. Delno bodo v Trnovem pokrili svoje potrebe pa tudi potrebe sosednjih krajevnih skupnosti.

Temeljni kamen za zidavo prizidka k trnovski osnovni šoli X. SNOUB Ljubljanske, ki je prav tako vključena v programu tretjega samoprispevka. Vrednost te naložbe je po investicijskem programu 73.281.000 dinarjev, v objektu pa bo 1021 kvadratnih metrov površin.

Temeljni kamen za novi vrtec v Trnovem je končno le položen.

Zaradi hitreje in bolj racionalne zidave bodo oba objekta gradili delavci SGP Gropulje. Za gradnjo prizidka je namreč pripravljena vsa dokumentacija, tako da ovir ni. Iztočnost zidave pa bo naložbo pocenila.

Predsednica našega komiteja za družbene dejavnosti Tatjana Brank je v svojem uvodnem govoru poudarila, da imajo veliko zaslug pri pripravah na gradnjo tudi člani skupnosti tretjega samoprispevka in še posebej strokovna inženirska organizacija LIZ-inženiring.

V programu drugega samoprispevka je bilo na območju naše občine načrtovanih 13 objektov in razen trnovskega vrtca so bili vsi zgrajeni. Trenutno je treba le še pridobiti uporabno dovoljenje za telovadnico in zunanjio ureditev pri osnovni šoli Oskar Kovačič. Z objekti iz programa drugega samoprispevka smo v naši občini v zadnjih petih letih pridobili 640 mest za organizirano otroško varstvo, 40 novih osnovnošolskih učilnic, dva prizidka s telovadnico pri osnovnih šolah, prizidek k zdravstvenemu domu ter 200 mest v domu za starejše občane.

Skupno je bilo zgrajenih 13.668 kvadratnih metrov bruto površin v osnovnih šolah v vrednosti 442.985.000 dinarjev, 2552 kvadratnih metrov zdravstvenih površin v vrednosti 84.163.000 dinarjev, 5073 kvadratnih metrov površin v VVZ v vrednosti 179.612.000 dinarjev ter 7979 kvadratnih metrov površin za starejše občane v vrednosti 823.283.000 dinarjev.

Na območju občine imamo tako v organiziranem otroškem varstvu vključenih okrog 4000 otrok ali 44,3 odstotka vseh predšolskih otrok v občini, v domovih za starejše občane pa je 660 krajanov.

V Iški vasi zopet živahno

Pri vstopu v novi dom krajanov zadiši po svežem apnu, ko pa vstopiš v prostore kulturne dvorane se vonj po apnu meša z vonjem oljne barve. Vse je novo, stene in strop so rjavo prepleškani, rjavo so prebarvani radiatorji, lesna obloga na odru je svežo rjava.

Tudi gostje so bili novi, krajanom so se predstavili člani bolivijske skupine Jenecheru, ki so izvajali indijsko narodno glasbo. Prekrasni glasovi so prihajali iz njihovih glasbil v sicer ne preveč akustično dvorano. Pet članov skupine je na bobnu iz kozje kože, ropotulji iz kozjih parklov, kitari in fruli ter na bambusu podobnih palicah vseh dolžin pričaralo živopisane zvoke indijske narodne glasbe tako, da so z njimi zapeli in zaploskali tudi poslušalci v dvorani.

Naslednji dan je bilo v istem prostoru družabno srečanje borcev. Nad odrom je visel napis »Nekje je pot, nekje je sled, čeprav je mimo mnogo let.«

Na željo številnih borcev je organizacija ZZB organizirala to srečanje z namenom, da obude spomine na težke vojne čase.

V Iški vasi je delo borcev in njihove organi-

zacije neločljivo povezano z delom celotne KS, je v uvodu dejal predsednik izvršnega sveta KS - Janez Žagar in seznanil prisotne z razvojem KS. Posebej se je zahvalil borcem, ki so veliko truda vložili v razvoj Iške vasi in tistim, ki so še vedno aktivni in vključeni v družbenopolitično življenje, kolikor jim to zdravje še dopušča.

V nadaljevanju je prvi pobudnik upora na vasi - tov. Janez Japelj orisal zgodovino kraja med NOB in sedanji krizni položaj v svetu in doma, pri čemer je bil mnenja, da naše sedanje krizno gospodarsko-politično stanje ni brezizhodno, da pri reševanju sedanjih gospodarskih težav ne smemo obupati, kot niso obupali borci leta 1941, ko so Jugoslavijo hoteli razkosati trije okupatorji.

Sledil je kulturni program, mladi iz osnovne šole so v pesmi izražali željo po miru, brez vojne. Borci so ob prigrišku obujali spomine in ocenjevali primernost takih srečanj, ki naj bi jih bilo čim več, da bi bili tudi oni bolj seznanjeni z razvojem kraja, da bi se lahko tudi oni angažirali in pomagali pri delu KS.

DARJA ERHATIČ